

статьци. Листа та, кои падатъ отъ дървета та, трева та и корени тѣ на умрелы тѣ растения състоятъ изъ сѣщи тѣ елементы, изъ кои то животната сила възсъздава новы растения. Нѣ за да станатъ изворъ на новъ животъ, тѣзы вещества тряба да получатъ способность да ся растворятъ въ водѣ тѣ, за това тий тряба да преминятъ въ състояние на гниене, да ся преобрѣнатъ въ чернѣ масъ, *черноземъ* (*humus*). Кому не ся е случвало да види, какъ есенъ—день сухий тѣ желтъ листъ, като пада върху земята, испирво получва дърчиненъ цвятъ, послѣ чернее, начене да ся троши и най послѣ ся разбива въ прахъ, кой то дъждъ тѣ смива и го смѣва съ земѣ тѣ. Сѫщо то става и кога то гниятъ други тѣ растителни остатъци, и тай, това гниене, това възвръщане къмъ първообразъ тѣ, служи за изворъ на новъ растителенъ животъ, защото остатъци тѣ на отживели тѣ вече растения съставятъ храна за нови. Нѣ въ черноземъ тѣ отсѫтствува начало, кое съставя една отъ главни тѣ часты на животно то тѣло —това начало е азотъ тѣ.

По голяма та часть отъ растения та, какъ то вече имахме случай да зебележимъ, състоятъ само изъ три вещества: кислородъ, водородъ и въглеродъ,—напротивъ, една отъ главни тѣ часты на тѣлото на животни тѣ и човѣкъ тѣ съставя азотъ тѣ, и отъ това растения та, въ съставъ тѣ на кои то влязя азотъ тѣ, играятъ важна роль въ животъ тѣ на човѣкъ тѣ и животни тѣ.

Защо тай малко хранятъ фрукти тѣ и овошки тѣ, и защо главна та храна на човѣкъ тѣ тряба да състои изъ хлѣбни растения и чушкови плодове? То е отъ туй, че фрукти тѣ и овошки тѣ съдѣржатъ твърдъ малко азотъ, а напротивъ, въ хлѣбни тѣ и чушкови тѣ растѣния, той е твърдъ много. Тай като мясна та часть на тѣло то ны съдѣржа въ голямо